

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2021 (2022)

25 - ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදී යාමේ ආකාරය

I පත්‍රය 01 x 40 = 40

II පත්‍රය

අනිවාර්ය පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු = 18

සෙසු ප්‍රශ්න 2 කට 14 බැගින් = 42

II පත්‍රය අවසාන ලකුණු = 60

අවසාන ලකුණු = 40 + 60 = 100

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
ඉලක්කම් ලිවීමේදී පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ $\triangle$ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයක් සමඟ $\square$ ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)		✓	$\triangle$ $\frac{4}{5}$
(ii)		✓	$\triangle$ $\frac{3}{5}$
(iii)		✓	$\triangle$ $\frac{3}{5}$

03

(i) $\frac{4}{5}$

+

(ii) $\frac{3}{5}$

+

(iii) $\frac{3}{5}$

=

$\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුවකින් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.
3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අඳින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණු ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. | පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න.

***

AL/2021(2022)/25/S-I

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි/முழுப் பதிப்புரிமையுடையது/All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021 (2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021 (2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021 (2022)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය I (I කොටස)
இலங்கை வரலாறு I (பகுதி I)
History of Sri Lanka I (Part I)

25 S I

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීමේ කාලය - මිනිත්තු 10 යි
மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඇත අතින් සේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

විභාග අංකය: .....

උපදෙස්:

- * මෙම කොටස ප්‍රශ්න 40 කින් සමන්විත වේ. සියලු ම ප්‍රශ්නවලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
- * එක් එක් ප්‍රශ්නයට ප්‍රතිචාර පහ බැගින් දී ඇති. නමුදු නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ එකක් පමණි. එම නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, දී ඇති උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.
- * මෙම කොටසට ලකුණු 40 ක් දෙනු ලැබේ.
- * කොටස් දෙකට ම මුළු කාලය පැය තුනයි. පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු, I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු පත්‍ර සමඟ අමුණා භාර දෙන්න.

I කොටස

- අංක 1 සිට 10 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නම් පහ බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එකක් පමණක් කවර හෝ හේතුවක් නිසා අනෙක් නම් සමඟ නො ගැළපේ. එම නො ගැළපෙන නම කුමක් දැයි හඳුනාගෙන එහි අංකය වරහන තුළ ලියන්න.

- (1) මුන්දල
  - (2) දොරවක
  - (3) යටහලෙන
  - (4) කුදිරමලෙයි
  - (5) කන්දකාඩු

(.....)
- (1) උපතිස්සගාම
  - (2) අනුරාධගාම
  - (3) උරුවේලගාම
  - (4) විජිතගාම
  - (5) පුංඤගාම

(.....)
- (1) සෙරන්ඩිබ
  - (2) ස්වර්ණභූමි
  - (3) සෙයිලාන්
  - (4) තැප්‍රොබෙන්
  - (5) පලෙසිමුණ්ඩු

(.....)
- (1) ගහපති
  - (2) භූපති
  - (3) පඩවිපති
  - (4) මහිපති
  - (5) පෘථුවීශ්වර

(.....)
- (1) රත්නාවලි
  - (2) කලාංකවති
  - (3) ලීලාවති
  - (4) සමුද්‍රදේවී
  - (5) තිලෝකසුන්දරී

(.....)
- (1) ගගසිරිපුර
  - (2) සංකඩගල
  - (3) කන්දේනුවර
  - (4) කටුපුළුනුවර
  - (5) සිරිවඩ්ඩනපුර

(.....)
- (1) පෙරනිමෝ ද අසඹේදු
  - (2) ජෝර්ජ් ද ඇල්මේදා
  - (3) ලොරෙන්සෝ ද ඇල්මේදා
  - (4) නූනෝ ඇල්බාරෙස් පෙරෙයිරා
  - (5) ජෝර්ජ් ද ඇල්බකර්ක්

(.....)
- (1) රයික්ලෝෆ් ෆන් නූන්ස්
  - (2) යාන් ශ්‍රොයිඩර්
  - (3) යාන් මට්සයිකර්
  - (4) විලෙම් ෆන් ඉම්හෝෆ්
  - (5) ජෝර්ජ් ෆන් ස්පිල්බර්ජන්

(.....)

AL/2021(2022)/25/S-I

- 2 -

9. (1) හතර කෝරළය (2) හත් කෝරළය (3) සපරගමුව (.....)
(4) නුවරකලාවිය (5) උඩුනුවර

10. (1) ඩී.එස්. සේනානායක (2) ජෝන් කොතලාවල (3) ඩබ්. දහනායක (.....)
(4) සිරිමං ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක (5) විලියම් ගොපල්ලව

● අංක 11 සිට 15 තෙක් ප්‍රශ්නවල පද යුගල පහ බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එක යුගලයක පද එකිනෙකට නොගැළපේ. එම නොගැළපෙන යුගලය කුමක්දැයි හඳුනාගෙන ඊට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.

11. (1) දේවානම්පිය තිස්ස රාජ්‍ය සමය - සංඝමිත්තා තෙරමිය
(2) මහසෙන් රාජ්‍ය සමය - සංඝමිත්ත ථෙර
(3) සිරිමේඝවංශ රාජ්‍ය සමය - සේමමාලා සහ දන්ත
(4) මහානාම රාජ්‍ය සමය - ආරියන් ථෙර
(5) ධාතුසේන රාජ්‍ය සමය - සියුන්සාං ථෙර (.....)

12. (1) කුන්වැනි විජයබාහු - දම්දෙණිය රාජධානියේ පළමුවැනි පාලකයා
(2) සේනා සම්මත වික්‍රමබාහු - උඩරට රාජධානියේ පළමුවැනි පාලකයා
(3) පළමුවැනි රාජසිංහ - සීතාවක රාජධානියේ පළමුවැනි පාලකයා
(4) විලෙම් ජේ. කොස්ටර් - ශ්‍රී ලංකාවේ පළමුවැනි ලන්දේසි ආණ්ඩුකාරවරයා
(5) ෆ්‍රෙඩ්රික් නෝර්ත් - ශ්‍රී ලංකාවේ පළමුවැනි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා (.....)

13. (1) තිරු කෝතේශ්වරම් කෝවිල - ත්‍රිකුණාමලය
(2) තිරුකේකිශ්වරම් කෝවිල - මන්නාරම
(3) මුන්නේශ්වරම් කෝවිල - හලාවත
(4) බැරෑණ්ඩි කෝවිල - සීතාවක
(5) තිරුක්කෝවිල් - නල්ලූර් (.....)

14. (1) රොබට් බ්‍රවුන්රිස් - උඩරට රාජ්‍යය යටත් කිරීම
(2) කෝමස් මේරිලන්ඩ් - රාජකාරි ක්‍රමය අහෝසි කිරීම
(3) එඩ්වර්ඩ් බාන්ස් - කොළඹ-නුවර මාර්ගය ඉදිකිරීම
(4) ආතර් ගෝර්ඩන් - කලාවැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
(5) ආතර් හැවිලොක් - ධාන්‍ය බද්ධ අවලංගු කිරීම (.....)

15. (1) සයිව ප්‍රගාස සබෙයි - ආරාමුග නාවලුර්
(2) පරම බෞද්ධ විඥානාර්ථ සමාගම - හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කට්
(3) රාම ක්‍රිෂ්ණ මිසම - ස්වාමි විවේකානන්ද
(4) මහා බෝධි සමාගම - අනගාරික ධර්මපාල
(5) රත්මලානේ පරමධම්මචේතිය පිරිවෙන - හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි (.....)

● අංක 16 සිට 20 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයෙහි නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු සමූහයක් X සහ Y තිරවල දී ඇත. Y තිරයේ දී ඇති නාම / ප්‍රකාශන / දින වකවානු X තිරයේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැළපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැළපෙන අනුපිළිවෙලට නොවේ. Y තිරය, X තිරය සමඟ ගැළපෙන අනුපිළිවෙලට සකස් කළ විට පහත දී ඇති සංයෝග පහෙන් එකක් නිවැරදි ය. නිවැරදි සංයෝගයට අයත් අංකය තෝරා වරහන තුළ ලියන්න.

16. X Y
(i) ජලිනි A ශ්‍රී ලංකාව ඇක්වෙන මුල්ම සිතියම
(ii) වොලම් B රෝමයට ගිය ශ්‍රී ලාංකේය දූත ගමනක් පිළිබඳ විස්තරය
(iii) ආරියන් C යාපන රාජධානිය පිළිබඳ තොරතුරු
(iv) කොස්මස් D අහසගිරි විහාර දළදා පෙරහැර පිළිබඳ විස්තර
(v) ඉබන් බතුතා E පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළෙඳාම පිළිබඳ විස්තර
(1) ABCED (2) BADEC (3) CBAED (4) DAEB C (5) DBCEA (.....)

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න.

AL/2021(2022)/25/S-I

- 3 -

17. X
(i) සාරාර්ථ සංග්‍රහය
(ii) පූජාවලිය
(iii) මධ්‍යර සංදේශය
(iv) කාව්‍යශේධරය
(v) බුත්තරණ
(1) AECBD (2) CEDBA (3) DEBCA (4) EBADC (5) ECABD (.....)
- Y
A ගම්පොළ යුගය
B කෝට්ටේ යුගය
C දඹදෙණි යුගය
D පොළොන්නරු යුගය
E අනුරාධපුර යුගය
18. X
(i) පළමු වන රාජරාජ
(ii) මාඝ
(iii) චන්ද්‍රබාහු
(iv) ජයාවර්මන්
(v) වෙංගෝ
(1) BADEC (2) BDCAE (3) DCEBA (4) DBECA (5) ECBAD (.....)
- Y
A වින
B පාණ්ඩ්‍ය
C කාලිංග
D චෝළ
E ජාවක
19. X
(i) ඔට්ටෝමාන්
(ii) මහබද්දේ කපිතාන්
(iii) ඔන්ඩර් කුජමන්
(iv) විටෝර් ද පසෙන්ඩා
(v) ඔපර් කුජමන්
(1) BEACD (2) CAEBD (3) CBDAE (4) DBECA (5) EBADC (.....)
- Y
A කණිෂ්ඨ වෙළෙන්දා
B ආදායම් කටයුතු භාර නිලධාරියා
C විනිශ්චයකාරවරයා
D ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළෙන්දා
E කුරුඳු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානියා
20. X
(i) එම්පර්සන් ටෙනන්ට්
(ii) මේජර් ෆෝබස්
(iii) තෝමස් ස්කිනර්
(iv) ජෝන් ස්ටීල්
(v) හෙන්රි පාකර්
(1) ABCED (2) BCDAE (3) BADEC (4) BDECA (5) EBDAC (.....)
- Y
A පුරාතන ලංකාව
B ලංකාව
C වන ප්‍රවාහය
D ලංකාවේ එකොළොස් වසක්
E ලංකාවේ පනස් වසක්
21. පුරාතන වාරි කර්මාන්ත
(1) දේවානම්පිය තිස්ස රජු නුවරඑළුවි ඉදි කළේ ය.
(2) වසභ රජුගේ කාලයේ දී විශාල වැව් ඉදිකිරීම ආරම්භ විය.
(3) පෞද්ගලික අයිතිය යටතේ ද වැව් පැවතුණි.
(4) කිසා වැව සහ කලා වැව සම්බන්ධ කළ ඇළ මාර්ගය ජය ගත නමින් හැඳින්විණි.
(5) පළමුවැනි පරාක්‍රමබාහු රාජ්‍ය සමය වාරි කර්මාන්තයේ උච්චතම අවස්ථාව සනිටුහන් කරයි. (.....)
22. නිශ්ශංකමල්ල රජු මුහුණ දුන් අභියෝග
(1) ගොවිකුල ජනයාගේ විරෝධතා
(2) කාලිංග වංශිකයෙකු විම
(3) පාණ්ඩ්‍ය වංශිකයින් සිහසුනට උරුමකම් කීම
(4) පූර්ව පාලක සමයන්හි ඉහළ තනතුරු දැරූ අයගෙන් එල්ල වූ බලපෑම
(5) සහස්සමල්ලගෙන් එල්ල වූ තර්ජන (.....)

ගතරවැනි පිටුව බලන්න.

AL/2021(2022)/25/S-I

- 4 -

23. තේදේසි ආගමික ප්‍රතිපත්තිය

- (1) පාසැල් හා පල්ලි මගින් ආගම ප්‍රචාරය කිරීම
- (2) රෙපරමාදු ආගමට පමණක් අනුග්‍රහය දැක්වීම
- (3) වහකෝට්ටේ දේවස්ථානයට ප්‍රමුඛස්ථානය ලබාදීම
- (4) රෝමානු කතෝලික ආගම මර්දනය කිරීම
- (5) සිවිල් පරිපාලනයේ ඉහළ තනතුරු රෙපරමාදු ආගම ඇදහූ අයට පමණක් ලබාදීම (.....)

24. කෝල්ඩ්‍රැක්-කැමරන් කොමිෂමෙහි නිර්දේශ

- (1) රාජකාරිය අවලංගු කිරීම
- (2) වැටුප් ගෙවීම වෙනුවට ඉඩම් ලබා දීම
- (3) ආණ්ඩුකාරවරයාගේ බලකල අඩු කිරීම
- (4) ඒකීය අධිකරණ ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම
- (5) ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක සභා පිහිටුවීම (.....)

25. පොත්නම්බලම් අරුණාවලම්

- (1) දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ගැන විශේෂ උනන්දුවක් දැක්වුවෙකි.
- (2) මෙරට විශ්වවිද්‍යාලයක් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේ ය.
- (3) ලංකා ජාතික සංගමයේ පළමු සභාපතිවරයා ය.
- (4) යාපන විශ්වවිද්‍යාලය පිහිටුවීමට මුල් වූ තැනැත්තා ය.
- (5) ලංකා සිවිල් සේවයෙහි නිරත වූ කෙනෙකි. (.....)

● අංක 26 සිට 30 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (A), (B), (C) සහ (D) යන ප්‍රතිචාර හතර අතුරෙන් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය හෝ ප්‍රතිචාර හෝ තෝරා,

- (A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 1 උ
- (A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 2 උ
- (B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 3 උ
- (C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි නම් ..... 4 උ

වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් ..... 5 උ වරහන තුළ ලියන්න.

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
1	2	3	4	5
(A) සහ (B) පමණක් නිවැරදි ය.	(A) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(B) සහ (C) පමණක් නිවැරදි ය.	(C) සහ (D) පමණක් නිවැරදි ය.	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි ය.

26. පළමුවැනි විජයබාහු රජු සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?

- (A) පළමුවැනි විජයබාහු රජු තරුණ විශේෂී කළඟු කුමරු නමින් හඳුන්වනු ලැබීය.
- (B) පළමුවැනි විජයබාහුගේ දියණිය පාණ්ඩ්‍ය කුමාරයෙකු හා විවාහ වූවාය.
- (C) පනාකඩුව තඹ සන්නයින් පළමුවැනි විජයබාහු මුහුණදුන් දුෂ්කර සමය පිළිබඳව තොරතුරු අනාවරණය වේ.
- (D) පළමුවැනි විජයබාහු රජු බුදුදේශාවන්ට විශේෂ වරප්‍රසාද ලබා දී තිබුණි. (.....)

27. යාපහුව රාජධානිය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?

- (A) යාපහුව සුභ පබ්බත නමින් හඳුන්වනු ලැබීය.
- (B) පළමුවැනි බුවනෙකබාහු යාපහුවේ පුරම රජතුමා විය.
- (C) මාර්කෝ පෝලෝ යාපහුව රජමාළිගය ගැන අගනා විස්තරයක් ඉදිරිපත් කොට තිබේ.
- (D) දළදා වහන්සේ බෙලිගල සිට යාපහුවට වැඩම කරවනු ලැබීය. (.....)

[පත්වැනි පිටුව බලන්න.

AL/2021(2022)/25/S-I

- 5 -

28. දහනවවැනි සියවසේ දී ඇති වූ සංස්කෘතික පුනර්ජීවනය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) සූරියමල් ව්‍යාපාරය බෞද්ධ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයෙහි මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළේ ය.
 (B) අනගාරික ධර්මසාලගෙන් බෞද්ධ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයට විශාල දායකත්වයක් ලැබුණි.
 (C) ආරුමුග නාවලර්ගේ මූලිකත්වයෙන් හින්දු පුනරුදය ආරම්භ විය.
 (D) ඒ. සී. ඇස්. හමීඩ්ගේ මූලිකත්වයෙන් ඉස්ලාම් ආගමික පුනරුදය ආරම්භ විය. (.....)
29. අමදාප ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයින් මෙරටදී අනුගමනය කළ සූරා බදු ප්‍රතිපත්තියට එරෙහිව අමදාප ව්‍යාපාරය ආරම්භ විය.
 (B) බ්‍රිතමචාරි වලිසිංහ හරිශ්චන්ද්‍ර අමදාප ව්‍යාපාරයේ පළමුවැනි සභාපතිවරයා විය.
 (C) හාපිට්ටිම කෝරළයේ පැවති අමදාප සංවිධානය ඉතා ක්‍රියාශීලී එකක් විය.
 (D) ජේම්ස් ද අල්විස් අමදාප ව්‍යාපාරයේ පුරෝගාමියෙකි. (.....)
30. 1972 ජනරජ ව්‍යවස්ථාව සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- (A) ජනාධිපතිවරයා නාමික විධායකය ලෙස කටයුතු කිරීම
 (B) ඒක මණ්ඩල ව්‍යවස්ථාදායකයක් පිහිටුවීම
 (C) ජනාධිපතිවරයා දෝෂාභියෝගයකින් ඉවත් කළ හැකිවීම
 (D) ජනතා දුක් ගැනවිලි වෙනුවෙන් ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයෙකු පත් කිරීම (.....)
- අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.
31. සිරිමේඝවණේන් යනු මහසෙන් රජුගේ පුත්‍රයා බවට තහවුරුවන සෙල්ලිපිය තුමක් ද?
- (1) හඬැස්ස සෙල්ලිපිය (2) පාලුමැකිවිවාට සෙල්ලිපිය (3) තෝනිගල සෙල්ලිපිය
 (4) වේවැල්කැටිය සෙල්ලිපිය (5) බදුල්ල වැම් ලිපිය (.....)
32. ශ්‍රී ලංකාවේ අවසන් සිංහල රජු වශයෙන් සැලකෙන්නේ කවරෙක් ද?
- (1) සෙනරත් රජතුමා (2) ශ්‍රී විරපරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජතුමා
 (3) ශ්‍රී විජය රාජසිංහ රජතුමා (4) කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා
 (5) රාජාධිරාජසිංහ රජතුමා (.....)
33. හලාවත සංගමයේ ප්‍රථම සභාපතිවරයා වූයේ කවරෙක් ද?
- (1) ඩබ්. ඇෆ්. ගුණවර්ධන (2) ආනන්ද කුමාරස්වාමි
 (3) ජේම්ස් පීරිස් (4) ඊ. ඩබ්. අදිකාරම්
 (5) වික්ටර් කොරයා (.....)
34. කොළඹ සහිරා විද්‍යාලය පිහිටුවන ලද්දේ කවරෙකු විසින් ද?
- (1) බද්-උද්දීන්-මහ්මුද් (2) අබ්දුල් කාදර්
 (3) ටී. ඩී. ජයා (4) එම්. සී. සිද්දි ලෙඩ්ඩේ
 (5) ඒ. එච්. එම්. ඉස්මයිල් (.....)
35. ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් අධ්‍යාපනයේ පියා යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ කවරෙක් ද?
- (1) ඊ. ඒ. නුවවෙල (2) සී. ඩබ්. ඩබ්. කන්නන්ගර (3) රිචඩ් අලුවිහාරේ
 (4) එම්. ඩී. බණ්ඩා (5) පිලිප් ගුණවර්ධන (.....)

AL/2021(2022)/25/S-I

- 6 -

- අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළ ව ප්‍රකාශ දෙක බැගින් දී ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1, 2, 3, 4 සහ 5 යන කවර ප්‍රකාශ යුගලය දැයි තෝරා ඊට අදාළ අංකය වරහන තුළ ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1	නිවැරදි ය.	වැරදි ය.
2	නිවැරදි ය.	නිවැරදි ය.
3	වැරදි ය.	වැරදි ය.
4	වැරදි ය.	නිවැරදි ය.
5	නිවැරදි ය.	නිවැරදි වන අතර පළමුවැන්න මැනවින් පහදා දෙයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය	
36.	ශ්‍රී ලංකාවේ හික්මුත් අතර පළමු නිකාය භේදය මහසෙන් රජුගේ කාලයෙහි දී සිදුවිය.	මහසෙන් රජතුමා අභයගිරිය සාදා එය සංසමිත්ත තෙරුන්ට පූජා කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ පළමුවන නිකාය භේදය සලකුණු කරයි.	(.....)
37.	චෝරනාග යනු බෞද්ධ චේතෙර විහාර ගණනාවක් කොල්ල කෑ පාලකයෙකි.	වසඟ රජුගේ කාලයට අයත්වන සෙල්ලිපි දිවයිනේ විවිධ පළාත්වලින් එමු වී තිබේ.	(.....)
38.	ලංකාවේ අවසන් ලන්දේසි ආක්ෂිප්තාරවරයා වූයේ ජේ. ජී. ෆන් අංගල්බෙක් ය.	උඩරට රජුගේ සිරකරුවකු වූ රොබට් නොක්ස් එළඳුන්න හා බණ්ඩාරකොස්වත්ත යන ප්‍රදේශවල දිගු කාලයක් වාසය කළේය.	(.....)
39.	ප්‍රධාන වශයෙන් දේශපාලනික සහ ආර්ථික භේද මුල් කොටගෙන දහනව වැනි සියවසෙහි දී බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයෝ මාර්ග පද්ධතියක් ගොඩනැගූහ.	ගම්නාගමනය පහසු කිරීමට, වතුචාරා ඇතුළු ආර්ථික කටයුතු වර්ධනය කිරීමට හා උඩරට ප්‍රදේශයන්හි පාලනය කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යාමට මහාමාර්ග ඉදිකිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව එකල බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයෝ හොඳින් වටහා ගෙන සිටිය හ.	(.....)
40.	හජ්ජ් මරික්කාර් මුහන්දිරම්වරයෙකු වශයෙන් පත් කිරීම 1915 සිංහල-මුස්ලිම් කෝලාහලයට තුඩුදුන් ආසන්නතම හේතුව විය.	1915 සිංහල-මුස්ලිම් කෝලාහලය පිළිබඳ තවුච් ජෝල් ඊ. පීරිස් ඉදිරියේ දී විභාග කරන ලදී.	(.....)

**

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ ක.බො.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2021 (2022)

විෂයය අංකය
பாட இலக்கம்

25

විෂයය
பாடம்

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය / புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය / பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.
01.	3	11.	5	21.	1	31.	3
02.	5	12.	3	22.	5	32.	2
03.	2	13.	5	23.	3	33.	5
04.	1	14.	2	24.	2	34.	4
05.	4	15.	5	25.	4	35.	2
06.	1	16.	2	26.	4	36.	3
07.	3	17.	5	27.	1	37.	2
08.	5	18.	3	28.	3	38.	2
09.	5	19.		29.	2	39.	5
10.	5	20.	4	30.	1	40.	4

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

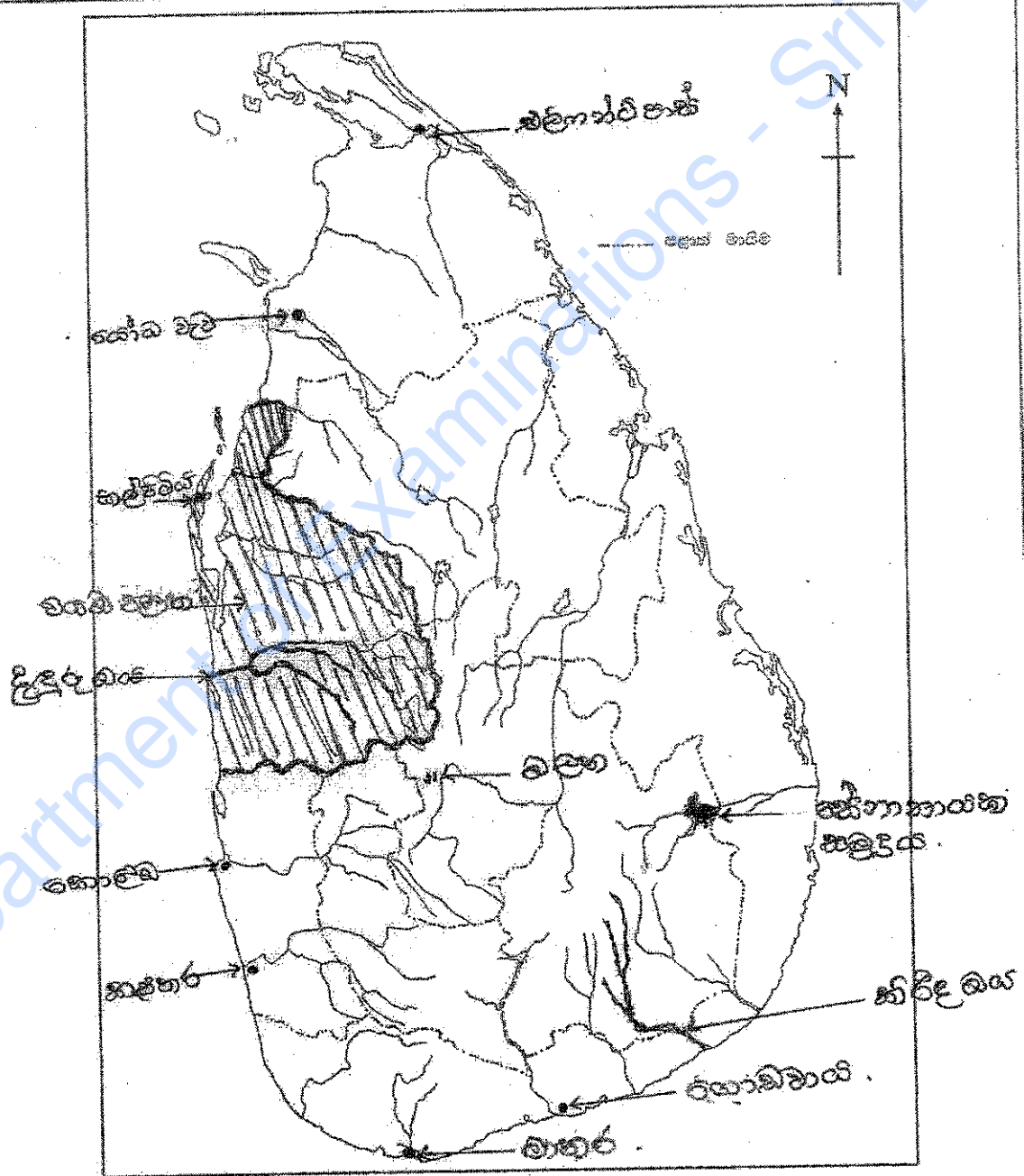
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 Department of Examinations, Sri Lanka
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திபத்து
 Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය	I	25	S
இலங்கை வரலாறு	I		
History of Sri Lanka	I		

ප්‍රශ්න අංකය } 1
 வினா இல. }
 Question No. }

විභාග අංකය }
 கட்செண் }
 Index No. }

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரීட்சை, 2021 (2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021 (2022)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය I (II කොටස)
இலங்கை வரலாறு I (பகுதி II)
History of Sri Lanka I (Part II)

25 S I

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඇත අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:

- * පළමුවන ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- * පළමුවන ප්‍රශ්නයටත් B හා C කොටස්වලින් අවම වශයෙන් එක ප්‍රශ්නය බැගින් තෝරාගෙන තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.
- (පළමුවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

A කොටස

1. මබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.

(i) එලිගන්ට්පාස්	(ii) ගොඩව්‍යාය	(iii) කිරිඳි මය	(iv) වයඹ පළාත
(v) කල්පිටිය	(vi) කළුතර	(vii) දැදුරුමය	(viii) යෝධ වැව
(ix) කොළඹ	(x) බලන	(xi) සේනානායක සමුද්‍රය	(xii) මාතර

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගිනි.)

B කොටස

2. පොළොන්නරු යුගයේ අවසානය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩගැස්වීමෙහි ලා බාහිර භූගෝලීය සාධක බලපෑ අයුරු පහත දැක්වෙන තේමා යටතේ පරීක්ෂා කරන්න.

- (i) ඉන්දියාව ආසන්නයේ පිහිටා තිබීම
- (ii) ඉන්දියන් සාගරයේ මධ්‍යගත ස්ථානයක පිහිටා තිබීම

(ලකුණු 16 යි)

3. "කාවන්තිස්ස රජතුමා විසින් දමනු ලැබූ පදනම මත දුටුගැමුණු රජු දිවයිනෙහි දේශපාලන එක්සත්භාවයක් ඇති කළේ ය."

- (i) මාගම රාජධානියේ ආරම්භක පාලකයා නම් කරන්න.
- (ii) කාවන්තිස්ස රජුගේ සම්පතම පූර්වගාමී පාලකයන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
- (iii) කාවන්තිස්ස රජුගේ කාර්ය සාම්ප්‍රදාය සැකෙවින් දක්වන්න.
- (iv) දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දේශපාලන කාර්ය සාම්ප්‍රදාය විවාරාත්මකව විමසන්න.

(ලකුණු 01 යි)

(ලකුණු 02 යි)

(ලකුණු 05 යි)

(ලකුණු 08 යි)

4. රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පරිහානියට හා බිඳවැටීමට තුඩුදුන් ප්‍රධාන සාධක විවේචනාත්මකව විමසන්න.

(ලකුණු 16 යි)

5. පහත සඳහන් මතාකෘත අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) වසභ රජතුමා
- (ii) පළමුවන විජයබාහු රජතුමා විසින් රජරට වෝළ ආධිපත්‍යයෙන් මුදවා ගැනීම
- (iii) දඹදෙණි සමයේ සංස්කෘතිය
- (iv) ආර්යවතුචරිති පෙළපත

(ලකුණු 08 × 2 = 16 යි)

C කොටස

6. පෘතුගීසීන් මුහුදුබඩ පළාත්වල සිය බලය ස්ථාපිත කරගත් ආකාරය පහත දැක්වෙන ක්ෂේත්‍ර යටතේ පරීක්ෂා කරන්න.
- කෝට්ටේ රාජ්‍යය තුළ ස්වකීය බලය පිහිටුවා ගැනීම (ලකුණු 10 යි)
  - යාපනය රාජධානිය යටත්කර ගැනීම (ලකුණු 06 යි)
7. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමාගේ කාර්යය සාර්වත්‍රය පහත දැක්වෙන තේමා යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.
- ලන්දේසීන් සමඟ සම්බන්ධතා
  - බෞද්ධ පුනර්ජීවනය (ලකුණු 16 යි)
8. "ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය, බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම වර්ධනයේ වැදගත් ඉදිරි පියවරක් සලකුණු කරයි."
- ඩොනමෝර් කොමිසම පැමිණෙන විට ලංකාවේ සිටි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා නම් කරන්න. (ලකුණු 01 යි)
  - ඩොනමෝර් සාමී හැර එම කොමිසමේ සිටි සෙසු කොමසාරිස්වරුන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
  - යටත්විජිත ආණ්ඩුවට ඩොනමෝර් කොමිසම පත් කිරීමට තුඩුදුන් සාධක සැකෙවින් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
  - ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ ඇසුරෙන් එහි වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 09 යි)
9. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.
- දහනවවන සියවසේ කෝපි වතු වගාව
  - 1848 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය
  - ඩී. එස්. සේනානායක
  - ජනසතු ව්‍යාපාරය
- (ලකුණු $08 \times 2 = 16$ යි)

***

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021 (2022)

ඉතිහාසය I (II කොටස)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඇත අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:

- පළමුවන ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- පළමුවන ප්‍රශ්නයටත්, **B** හා **C** කොටස්වලින් අවම වශයෙන් එක ප්‍රශ්නය බැගින් තෝරා තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.
(පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් සපයා ඇත.)

A කොටස

1. ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.

(i) එලිගන්ට්පාස්	(ii) ගොඩවාය	(iii) කිරිඳි මය	(iv) වයඹ පළාත
(v) කල්පිටිය	(vi) කළුතර	(vii) දැදුරු මය	(viii) යෝධ වැව
(ix) කොළඹ	(x) බලන	(xi) සේනානායක සමුද්‍රය	(xii) මාතර

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගින්.)

B කොටස

2. පොළොන්නරු යුගය අවසානය තෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩගැස්වීමෙහි ලා බාහිර භූගෝලීය සාධක බලපෑ අයුරු පහත දැක්වෙන තේමා යටතේ පරීක්ෂා කරන්න.

- ඉන්දියාව ආසන්නයේ පිහිටා තිබීම
- ඉන්දියන් සාගරයේ මධ්‍යගත ස්ථානයක පිහිටා තිබීම.

(i) ඉන්දියාව ආසන්නයේ පිහිටා තිබීම

ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාව ආසන්නයේ පිහිටා තිබීම නිසා මෙරට දේශපාලන, ආර්ථික, ආගමික හා සංස්කෘතිය යන අංශ හැඩගැස්ම කෙරෙහි බලපෑම් ඇතිවීම.

දේශපාලන

- ජන සංක්‍රමණ සිදුවීම (විජය ඇතුළු පිරිස, හද්දකව්වානා කුමරිය හා ඇගේ සහෝදරයන්)
- දකුණු ඉන්දියානු ආක්‍රමණ ඇතිවීම (එළාර, ශ්‍රී මාර ශ්‍රී වල්ලභ, පළමුවන රාජ රාජ)
- ශ්‍රී ලංකාවේ පාලකයන් විසින් දකුණු ඉන්දියාව ආක්‍රමණය කිරීම (පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා)

- මෙරට දේශපාලන සංස්ථා හැඩගැසීම කෙරෙහි බලපෑම (රාජාභිෂේකය හා රාජත්වය, පරිපාලන තන්ත්‍රය, තනතුරු නාම ආදිය)
- ලාංකික පාලකයන් යුද්ධ ආධාර හා සහයෝගය ලබා ගැනීම (ඉළනාග, ඹානවම්ම - අගම්පඩි සේනාවල සේවය)
- ඇතැම් දකුණු ඉන්දියානු පාලකයන් සහයෝගය හා රැකවරණය පතා මෙරටට පැමිණීම (දෙවන සේන රජදවස, හතරවන දස්පුල රජදවස)
- දකුණු ඉන්දියානු දේශපාලනයේ කීරණාත්මක වෙනස්වීම් මෙරට දේශපාලනයට බලපෑම

ආර්ථික

- වෙළෙඳ සම්බන්ධතා පැවැත්වීම (තපස්සු-හල්පුක, සේන-ගුත්තික)
- දකුණු ඉන්දියානු වෙළෙඳ ශ්‍රේණි වෙළෙඳාමේ යෙදීම (වලංචියාර්, නානාදේසී, තකරත්තාර්)
- විවිධ කර්මාන්ත ඇතිවීම (අටළොස් කුලයක ශිල්පීන්ගේ පැමිණීම)
- කෘෂි ආර්ථිකයකට පදනම වැටීම

ආගමික හා සංස්කෘතික

- බුදුදහම මෙරටට හඳුන්වාදීම හා බුදු සසුන මෙරට ස්ථාපිතවීම
- ලේඛනය, අක්ෂර හා භාෂා හැඩ ගැසීම
- කලාව හා ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය කෙරෙහි බලපෑම (චිත්‍ර, මූර්ති, කැටයම් ඇතුළුව)
- බෞද්ධ පූජනීය වස්තු හිමිවීම (සර්වඥ ධාතු, ශ්‍රී මහා බෝධිය, දළඳා වහන්සේ)
- කුල ක්‍රමය හා සිරිත් විරිත් ආදිය කෙරෙහි ඇති වූ බලපෑම
- මහායාන ධර්මයේ බලපෑම
- හින්දු, ජෛන ආගම්හි බලපෑම
- හින්දු සංස්කෘතික බලපෑම (පොළොන්නරුවේ පිහිටි ශිව දේවාල, පොළොන්නරු අවධියේ සඳකඩපහතින් ගවයා ඉවත්වීම)

(ii) ඉන්දියන් සාගරයේ මධ්‍යගත ස්ථානයක පිහිටා තිබීම

- ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ මධ්‍යගත ස්ථානයක පිහිටා තිබීම නිසා ඇත අතීතයේ සිටම විදේශ රටවල් සමග ඉතා දියුණු වෙළෙඳ සම්බන්ධතා ගෙනයෑමට හැකි විය.
- මේ සම්බන්ධතා බටහිරින් රෝමය දක්වාත් නැගෙනහිරින් චීනය දක්වාත් ව්‍යාප්ත විය.
- ඉන්දියාව, චීනය, රෝමය, පර්සියාව, ඇබ්සීනියාව, ඉතියෝපියාව හා අග්නිදිග ආසියාතික රටවල් සමග සම්බන්ධතා පැවැත්වීම් (උදාහරණ සහිතව පෙන්වාදීම වැදගත්).
- ශ්‍රී ලංකාව ආනයන (පිඟන්, මැටි බඳුන්, සේද රෙදි, සුවඳ විලවුන්, කපුරු, අශ්වයන්) හා අපනයන (මුතු, මැණික්, ඇතුන්, ඇත්දත්, කැස්බෑ ලෙලි) වෙළෙඳාමේ නිරතවීම.
- පෙරඅපර දෙදිග වෙළෙඳ භාණ්ඩ එක්රැස් කර බෙදා හරින අන්තර් ජාතික වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයක් බවට ලංකාව පත්වීම (පර්සියාවරු, මුස්ලිම්වරු, කොස්මස් විසින් රචිත *ටොපොග්‍රෆියා ක්‍රිස්ටියානා* කෘතියේ එන විස්තර)
- විදේශීය ලේඛකයන් ශ්‍රී ලංකාව ගැන දැනගෙන තම කෘතිවලට ලංකාව පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් කිරීම. (ක්‍රි. පූ. 4 වන සියවසේ විසූ ග්‍රීක ජාතික ඔනෙසික්‍රටස්, මෙගස්තිනීස්, ඉරටොස්තිනීස්, ප්ලිනි, ටොලමි, පානියං, වා ඕ ජුකුවා, සුලෙයිමාන්, අල්බතානි, අල්බෙරුනි, අල් ඉද්රිසි)
- වෙළෙඳ සම්බන්ධතා ප්‍රධාන වුවත්, ඒ තුළින් යම් ප්‍රමාණයකට බෞද්ධාගමික හා සංස්කෘතික සම්බන්ධතා ද වර්ධනය වීම (බෞද්ධ හික්කුන් වහන්සේ වෙළෙඳ නැව්වලින් පැමිණීම - චන්ද්‍රබෝධි, පානියං, ගුණවර්මන්)
- දිවයින වටා පිහිටි වරායන් නිසා වැදගත් තැනක් ගෙන ඇත.
- මෙකී සබඳතා පැවති බව තහවුරු කරන පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක හමු වී ඇත (රෝම කාසි, චීන මැටිබදුන්).

(ලකුණු 16යි)

3. 'කාවන්තිස්ස රජතුමා විසින් දමනු ලැබූ පදනම මත දුටුගැමුණු රජු දිවයිනෙහි දේශපාලන එක්සත්භාවයක් ඇති කළේ ය.'

- (i) මාගම රාජධානියේ අරමිහක පාලකයා නම් කරන්න.
- (ii) කාවන්තිස්ස රජුගේ සමීපතම පූර්වගාමී පාලකයන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
- (iii) කාවන්තිස්ස රජුගේ කාර්ය සාම්ප්‍රදාය සැකෙවින් දක්වන්න.
- (iv) දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දේශපාලන කාර්ය සාම්ප්‍රදාය විවාරාත්මකව විමසන්න.

(i) මාගම රාජධානියේ අරමිහක පාලකයා නම් කරන්න.

මහනාග

(ලකුණු 01 යි)

(ii) කාවන්තිස්ස රජුගේ සමීපතම පූර්වගාමී පාලකයන් දෙදෙනා නම් කරන්න.

යධාලතිස්ස, ගෝඨාභය

(ලකුණු 02 යි)

(iii) කාවන්තිස්ස රජුගේ කාර්ය සාම්ප්‍රදාය සැකෙවින් දක්වන්න.

• රෝහණය එක්සත් කරලීම:

- ✓ විවාහ සබඳතා මගින් දකුණේ පාලන කලාප සමඟ සබඳතා තර කර ගැනීම (නිදසුන්: කැලණිය හා ගිරිනුවර).
- ✓ ආගමික සබඳතා මගින් නැගෙනහිර කලාපයේ සේරුව, ලෝණ හා සෝම පාලන ඒකක අවතත කරගැනීම.

• ආගමික:

- ✓ හික්ෂුන්ගේ අවවාද අනුශාසනා සිය පුත් කුමාරවරුන්ට ලබාදීමට කටයුතු කිරීම හා ඔවුන් අතර සමගිය පවත්වාගන්නා බවට පොරොන්දුවක් ගැනීම.
- ✓ දකුණේ හා නැගෙනහිර ආගමික ස්ථාන දියුණු කරමින් හික්ෂුන්ගේ හා ජනතාවගේ ප්‍රසාදය දිනා ගැනීම.
- ✓ ආගමික සිද්ධස්ථාන ඉදිකිරීම:

මාගමතිස්ස විහාරය, සේරුවාවිල, මංගලමහ විහාරය, ත්‍රිකුණාමල වෙල්ගම් විහාරය, රුහුණේ සිතුල්පව්ව යන විහාර කරවීම සහ මහියංගණ විහාරය ප්‍රතිසංස්කරණය කරලීම.

• හමුදා සංවිධානය:

- ✓ විවිධ දක්ෂතා ඇති දස මහා යෝධයන්ගෙන් සමන්විත වූ ශක්තිමත් චතුරංගනි සේනාවක් සංවිධානය කිරීම.
- ✓ වරපුරුෂ සේවාව පවත්වාගෙන යාම සහ අවශ්‍ය අවිආයුධ නිෂ්පාදනය/ එක් රැස් කිරීම.
- ✓ දෙසොහොයුරන් අතර ඇතිවන සටනකදී අපක්ෂපාතීව ක්‍රියාකරන බවට හමුදාවෙන් ප්‍රතිඥා ලබාගැනීම.
- ✓ දීඝාභය කුමරු යොදවා කච්ඡතිත්ථ වැනි ආරක්ෂිත ස්ථානවල ආරක්ෂාව තර කරවීම.

• ආර්ථික සංවර්ධනය:

- ✓ සද්ධානිස්ස කුමරු යොදවා දිසවාපී කලාපය සශ්‍රීක කරවීම.
- ✓ දුරකිස්ස, දිගාවැව යනාදී කුඩා වැව් ඉදිකර රුහුණේ කෘෂි ආර්ථික කටයුතු දියුණු කිරීම.

(ලකුණු 05 යි)

(iv) දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දේශපාලන කාර්ය සාම්ප්‍රදාය විවාරාත්මකව විමසන්න.

- කාවන්තිස්ස රජුගෙන් පසුව මාගමට ශක්තිමත් නායකත්වයක් ලබාදීම.
- හික්මුණු වහන්සේගේ අවවාද හා සහභාගිත්වයත් තම මැණියන්ගේ දායකත්වයත් මත එළාරට එරෙහි සංග්‍රාමයට අවතීර්ණ වීම.
- දෙතිස්සේ දෙමළ පාලකයන් පරදා විජිතපුර සටනින් දෙමළ බලය මර්දනය කිරීම.
- ද්වන්ද්‍ර සටනකින් එළාර ඝාතනය කිරීම හා හල්ලුක පරාජය කිරීම.
- ලක්දිව පළමු වරට එක්සේසත් කිරීම. මෙමගින් පැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍යය ගොඩනැගීම සම්පූර්ණ කිරීම.
- අනුරාධපුරය තම බල කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කරගැනීම.

මෙසේ තම පියා විසින් දමන ලද පදනම මත විදේශීය ග්‍රහණයෙන් රට මුදවාගැනීමට මෙම රජු ක්‍රියා කරන ලද ආකාරය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකර තිබිය යුතුය.

(ලකුණු 08 යි)

4. රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පරිහානියට හා බිඳවැටීමට තුඩුදුන් ප්‍රධාන සාධක විවේචනාත්මකව විමසන්න.

ක්‍රි.ව. 13 වන සියවසේ මැද සිට රජරට ප්‍රදේශය ජනශූන්‍ය වීමටත්, පැරණි වෙහෙර විහාර හා වාරිමාර්ග නොසලකා හැරීමටත් හේතු වූ කරුණු පිළිබඳව උගතුන් මත කිහිපයක් ඉදිරිපත් කොට තිබේ. ඒ අතුරින් පහත දැක්වෙන මත වඩාත් ජනප්‍රියවී තිබේ.

• විදේශීය ආක්‍රමණ සහ අභ්‍යන්තර කලකෝලාහල:

1215 සිදු වූ කාලිංග මාඝ ආක්‍රමණය සහ ඔහුගේ පාලන සමයේදී අනුගමනය කළ බෞද්ධ විරෝධී කෲර කටයුතු නිසා දේශපාලන කටයුතු බෙහෙවින් අවුල් විය.

මාඝ ධන සම්පත් තිබූ ජනයාට වධහිංසා පමුණුවා, සම්පත් කොල්ලකා ඔවුන් දිළින්දන් බවට පත් කිරීම හා සිංහලයන්ට අයත් දේපළ කේරළ හටයන්ට ලබාදීම. විහාර සහ පිරිවෙන් වැනි ආයතනද සෙබලුන්ගේ වාසය සඳහා පවරා දීම.

මීට පෙර සිදු වූ දකුණු ඉන්දියානු ආක්‍රමණව පරදා ජයගත් සිංහල කුමාරවරුන්ට ආපසු අනුරපුරයේ හෝ පොළොන්නරුවේ බලවත්වීමට ඉඩ කඩ ලැබුණු නමුත් මාඝගේ පාලනය කෙතරම් දැඩි වීද යත් එම අවස්ථාව ඉන්පසු සිංහල පාලකයන්ට උදා නොවීය.

මෙකල ජාවක වන්දනානුගේ ආක්‍රමණ දෙකක්ද සිදුවී තිබේ. උතුරේ වෙනම ස්වාධීන දෙමළ රාජධානියක් ඇතිවීමද සිදුවිය.

• පරිපාලන ව්‍යුහය බිඳවැටීම:

අන් කිසි කලෙකටත් වඩා පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජ සමයේදී සංකේන්ද්‍රගතව තිබුණු පරිපාලනය, ඔහුගෙන් පසුව බිඳවැටීමත්, කාලිංග මාඝගේ ප්‍රතිපත්තිය වූ කුලීනයන් විනාශ කිරීම හේතුකොටගෙන පරිපාලන ඥානය තිබූ පිරිස් රජරටින් පළායාමත් නිසා දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජ ව්‍යුහයේ බිඳවැටීමක් සිදු වීම (මර්ගි රෝඩ්ස්).

- **දේශගුණික විපර්යාස:**

දේශගුණ විපර්යාස නිසා ඇතිවන දුෂ්කරතා පැවතියේ ඉතා කෙටි කලක් තුළ පමණක් වන බැවින් ඒවා රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පරිහානියට හේතු වූවා යැයි සිතීම දුෂ්කරය.

- **පස නිසරු වීම සහ පස සෝදායාම:**

පස නිසරුවීමත් පස සෝදි යාමත් නිසා වාරිමාර්ග අනුක්‍රමයෙන් ගොඩවීමත් රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පරිහානියට මුල් වූ බවට මතයක් ඉදිරිපත් වී තිබේ. එහෙත් පළමුවන පැරකුම් සමයේදී වැව් හා ඇළ මාර්ග උපරිම දියුණුවකට පත්වී තිබුණු බවත් ආර්ථික වශයෙන් එකල දියුණු තත්ත්වයක් පැවති බවත් සලකන විට ඊළඟ දශක හත අට තුළ එම තත්ත්වය හදිසියේ වෙනස්වීමට මේ කරුණු පමණක් බලපෑවේ යැයි සිතීම දුෂ්කරය.

- **මැලේරියා වසංගතය:**

මෙම ශිෂ්ටාචාරය විනාශවීමට තරම් මැලේරියා වසංගතය මුල් වූ බව කීමට සාක්ෂි නැත. එහෙත් සහායත්වය පිරිහී, වාරි මාර්ග අභාවයට ගොස්, ජලාශ අපිරිසිදු වූ විට ඇනොපිලස් මදුරුවා බෝවීමට ඉඩකඩ සැලසුණු බව කිව හැකියි. එම කරුණ ශිෂ්ටාචාරයේ බිඳවැටීමේ ප්‍රතිඵලයක් මිස, බිඳවැටීමට මුල් වූ කරුණක් නොවේ.

- **තෙත් කලාපයට තිබූ ආකර්ශණය:**

අනුක්‍රමයෙන් තෙත් කලාපයට පැමිණි ජනයාට වියළි කලාපයට වඩා එහි ආකර්ශනයක් පැවැතීම මෙම පිරිහීමට හේතු වූ බව ඇතැමෙකුගේ මතය වී තිබේ. එහෙත් එකල ප්‍රධාන පීඩනොපාය වූ වී වගාව කළ හැකි භූමියෙන් සියයට හත්තැවක්ම පැවතියේ වියළි කලාපයේ වූ නිසා මෙම අදහස මුළුමනින් පිළිගත නොහැකිය. එසේ වුවද, දහතුන්වන සියවසින් පසුව නිරිතදිග හා දකුණු වෙරළාසන්න ප්‍රදේශවලට විශේෂ ආකර්ශනයක් පැවතුණි. ඇත්දත්, මුතු, මැණික් වැනි පැරණි වෙළඳ භාණ්ඩ වෙනුවට මේ අවධියෙහි ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමේදී කුළුබඩුවලට විශේෂ ඉල්ලුමක් පැවති බව පෙනේ. ලාංකික පාලකයෝ එම විදේශ වෙළෙඳාමෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමට උත්සහ දැරූහ. කුළුබඩු වැවෙන ප්‍රදේශ කෙරෙහින්, මෙකල ජනප්‍රිය වූ වරාය පිහිටි ප්‍රදේශ කෙරෙහින් ජනයා හා රජවරු උනන්දුවක් දැක්වූහ.

- මේ අනුව, රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පරිහානියට බලපෑ කරුණු පිළිබඳව මෙසේ ඇතැම් උගතුන් ගෙනහැර දක්වා ඇති අදහස්වල බොහෝ අඩුපාඩු පවතින බව පෙනේ. එසේ වුවත් අන්‍ය කරුණුවලට වඩා විදේශීය ආක්‍රමණ හා අභ්‍යන්තර අවුල් වියවුල් මීට මුල් වූ බව සිතීම සාධාරණය. අනුරපුර සහ පොළොන්නරු සමයන්හිදී මෙන් දීර්ඝ කාලයක් රාජධානිය එක් තැනෙක පැවතීම වෙනුවට ඉතා කෙටි කාලයකින් එය තැනින් තැනට මෙකල මාරු කොට තිබේ. අන්‍ය කරුණුවලට වඩා ආරක්ෂාව පිළිබඳ අදහස එහිදී මූලිකවී ඇති බව පෙනේ.

(ලකුණු 16 යි)

5. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) වසභ රජතුමා

(ii) පළමුවන විජයබාහු රජතුමා විසින් රජරට චෝළ ආධිපත්‍යයෙන් මුදවා ගැනීම.

(iii) දඹදෙණි සමයේ සංස්කෘතිය.

(iv) ආර්යවක්‍රවර්ති පෙළපත

(i) වසභ රජතුමා

- යසලාලක කිස්ස රජු මරා ඔහු හෙවත් සහ රජකමට පත් විය.
- ලම්බකර්ණ වංශයේ ප්‍රථම රජු ලෙස සැලකෙන්නේ වසභ රජුය.

- වසභ රජයේ ආධිපත්‍යව මුළු දිවයින පුරාම පැතිර පැවති බව වංශකථා හා අභිලේඛනවලින් පැහැදිලි වේ - මහවංසය, පූජාවලිය, සමන්තපාසාදිකාව / අනුරාධපුරයේ තම්මැන්නා සෙල්ලිපිය / උතුරෙන් හමු වූ වල්ලිපුරම් රන් සන්නස / වැල්ලවායේ හබැස්ස සෙල්ලිපිය / දකුණේ සිතුල්පව්ව, තිස්සමහාරාම හා ගොඩවාය ලිපි / නැගෙනහිර - මඩකලපුව කාසිමොටෙයි සෙල්ලිපිය
- පොත්තාදේවිය අගමෙහෙසිය බවට පත්කර ගනිමින් වසර 44ක් සාමාකාමීව පාලනය ගෙන යෑම.
- දේශපාලන වශයෙන් අභ්‍යන්තර කැරලි කෝලාහල හා විදේශීය ආක්‍රමණ එල්ල නොවූ අවධියකි.
- ආර්ථික වශයෙන් කෘෂිකර්මාන්තය දියුණු කිරීම.
- මහවැව් තැනවීමේ පුරෝගාමියා වීම (මහවැව් 11 ක්, ඇලවල් 12 ක්, ඉදි කළ බව මහවංසයේ සඳහන් වේ). මහාවිලච්චිය වැව, මානාකැටිය වැව, නොවිච්චොකාන වැව, හිරිවඩුන්න වැව හා ඇළ හැර හෙවත් අලිසාර ඇළ, මිනිපේ ඇළ ඉදි කිරීම.
- අනුරාධපුර නගරය අලංකාර කිරීම (උයන් වතු, ජල යන්ත්‍ර සහිත විසිතුරු පොකුණු).
- රෝහණයේ විත්තල පබ්බතයෙහි ස්ථූප දහසක් ඉදි කළ බව මූලාශ්‍රයවල සඳහන් වීම.
- මාගම අනුරාරාමය, මුවලාරාමය ගොඩනැගීම හා විහාරාරාම ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම.
- අගමෙහෙසිය වූ පොත්තාදේවිය විසින්ද වටදා ගෙයක් ඉදි කරවීම.
- ප්‍රාදේශීය පාලනය ක්‍රමවත් කිරීම (උතර - රෝහණ දේශය; දුටග - දක්ෂිණ දේශය; උතුරේ නක දිව / ඉසිරිගිරි ඇමතිවරයා ලවා පාලනය කිරීම ආදිය සෙල්ලිපිවලින් සනාථ වේ.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) පළමුවන විජයබාහු රජතුමා විසින් රජරට චෝළ ආධිපත්‍යයෙන් මුදවා ගැනීම.

- චෝළ බලයට එරෙහිව උපක්‍රමශීලීව හා සංවිධානාත්මකව සටන් ව්‍යාපාරය මෙහෙය වීම. චෝළ බලය පරාජය කිරීම. විවිධ දූෂ්කරතා හා බාධක මැද විශාල අධිරාජ්‍යයකට එරෙහිව කළ සටන ජයග්‍රහණය කිරීම.
- කේශධාතු කාශ්‍යප හා ලෝකේශ්වර යන රාහුණේ පාලකයන් ජයගැනීම.
- චෝළ හමුදාව රාහුණ ආක්‍රමණය කිරීම හා රජු පලවිස්සිරි (පළවුපාන) සටනේදී ඔවුන් පරාජය කිරීම. හමුදා ප්‍රහාර හමුවේ විරරාජන්ද්‍රගේ පරාජයට පත්ව වාකිරිගලට පසු බැසීම.
- කේශධාතු කාශ්‍යපගේ සොහොයුරෙකු ගුත්තභාලයේ ඇති කරන ලද කැරැල්ල මැඩ, මහනාගහුල සිට හමුදා තර කිරීම.
- විරරාජන්ද්‍රගේ මරණයත් සමඟ චෝළ දේශයේ හටගත් අර්බුද අවස්ථාව ස්වකීය අභිමතාර්ථසාධනය සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගෙන, පොළොන්නරුවේ සිටි චෝළ හමුදාවට තුන් පැත්තකින් පහරදී පරාජය කිරීම.
  - ✓ මහනාගහුල, වාකිරිගල, අනුරාධපුරය, මහතිත්ථ - බටහිර දෙසින්
  - ✓ මහනාගහුල, මාගම, බුත්තල, මහියංගනය - පොළොන්නරුව (දුටුගැමුණු ගේ ගමන් මාර්ගය)
  - ✓ මහනාගහුල, වන්දනගාම ගල්මිය, පොළොන්නරුව - නැගෙනහිර දෙසින්
- ක්‍රි.ව. 1070 දී, රජරට චෝළ ආධිපත්‍යය බිඳ දමා ලංකාව එක්සේසත් කොට පොළොන්නරුව අගනුවර බවට පත්කර ගෙන පෙර සිරිත් අනුව පාලනය ගෙන යාම.
- මේ අයුරින් විදේශ තර්ජන අභිබවායාමට සමත් වීමෙන් සහ අනුගමනය කරන ලද පාලන හා විදේශ ප්‍රතිපත්ති හේතුකොටගෙන රජු ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත්වීම
- නැවත විදේශ බලවේග එල්ල වීම වැළැක්වීම / රාජ්‍යතාන්ත්‍රික සබඳතා පුළුල් කිරීම:

(ලකුණු 08 යි)

(iii) දඹදෙණි සමයේ සංස්කෘතිය.

- තෙවැනි විජයබාහු (ක්‍රි.ව. 1232-1236) රජුගෙන් දඹදෙණි යුගය ආරම්භ වේ.
- තෙවැනි විජයබාහු සහ දෙවැනි පරාක්‍රමබාහු රජු දවස සංස්කෘතියේ දියුණුවට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලැබීම.
- මෙම යුගය මෙරට ඉතිහාසයේ කැපීපෙනෙන සංස්කෘතික ප්‍රබෝධයක් ඇති වූ අවධියක් වීම.
- ආගම හා බැඳුණු සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය.
  - ✓ දළදාව ආරක්ෂාකරමින් පුදපූජා පැවැත්වීම (බෙලිගල තැන්පත් කොට දළදාව ආරක්ෂා කිරීම, දඹදෙණියේ විජයසුන්දරාරාමයේ දළදා මැදුරක් ඉදිකිරීම, දළදා පූජා පැවැත්වීම, දළදා පෙරහැර පැවැත්වීම).
  - ✓ ශාසන සංශෝධනය හා කතිකාවත් ඇති කිරීම (තෙවන විජයබාහු විසින් කරවන ලද කතිකාවත් හා දෙවන පරාක්‍රමබාහු විසින් කරවන ලද දඹදෙණි කතිකාවත්).
  - ✓ අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව නගර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ඇතුළු දිවයිනේ විවිධ ස්ථානවල වෙහෙර විහාර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම (ගම්පොල, කැලණිය, බෙලිගම, අත්තනගල්ල).
  - ✓ රත්නපුර මහා සමන් දේවාලය ඉදි කරවීම.
  - ✓ පෙරහැර පැවැත්වීම (ඇසළ පෙරහැර හා බුදු පෙරහැර).
- අධ්‍යාපනික දියුණුව
  - ✓ තෙවන විජයබාහු රජු ස්වකීය පුත්‍රයන් වන පරාක්‍රමබාහු හා භුවනෙකබාහු කුමාරවරුන්ට මනා අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම.
  - ✓ දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජු උගත් පඬිවරයෙකු වශයෙන් ග්‍රන්ථකරණයේ නිරතවීම (කවිසිළුමිණ, වනවිනිස සන්නය, විසුද්ධිමග්ග සන්නය) මෙන්ම ඒ නිසාම 'කලිකාල සාහිත්‍ය සර්වඥ පණ්ඩිත' යන උපාධි නාමයෙන් හැඳින්වීම.
  - ✓ පිරිවෙන් ඉදිකරවීම (දඹදෙණිය විජයසුන්දරාරාමය, කුරුණෑගල මහේන්ද්‍රබාහු පිරිවෙන, වාකිරිගල පිරිවෙන ආදී පිරිවෙන් ශාස්ත්‍රීය මධ්‍යස්ථාන බවට පත්වීම).
- සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධය
  - ✓ සිංහල, පාලි, සංස්කෘත යන භාෂාවලින් රචිත සාහිත්‍ය කෘති ගණනාවක් බිහිවීම.
  - ✓ උගත් ගිහි-පැවිදි පඬිවරු බිහිවීම නිසා විවිධ තේමා අලලා ගද්‍ය හා පද්‍ය ග්‍රන්ථ රැසක් රචනා වීම.
  - ✓ බෞද්ධ ග්‍රන්ථ රැසක්ද රචනා කිරීම.
  - ✓ සිංහල භාෂාවෙන් - සිදත් සඟරාව, සද්ධර්මරත්නාවලිය, පූජාවලිය, යෝගාර්ණවය, කවිසිළුමිණ
  - ✓ පාලි භාෂාවෙන් - හත්ථවනගල්ල විහාරවංසය, සමන්තකූට වර්ණනාව, පයෝග සිද්ධි, භේසජ්ජමඤ්ජුසාව, රසවාහිණිය, ජිනවර්ත.
  - ✓ සංස්කෘත භාෂාවෙන් - දෙවඤ්ඤාමධෙනුව.

(ලකුණු 08 යි)

(iv) ආර්යචක්‍රවර්ති පෙළපත

- විංකෙයාරියර් හෙවත් විජය කුලංගෙයි චක්‍රවර්ති විසින් මෙම ආර්ය පරපුර ආරම්භ කරන ලදී.
- මොහු විසින් 14 වන සියවසේදී යාපනය කේන්ද්‍ර කරගෙන රාජධානියක් පිහිටුවා ගන්නා ලදී. මොහු නල්ලූර් කන්දස්වාමි කෝවිල ඇතුළු කෝවිල් ගණනාවක් ඉදි කර ඇත.
- ආර්ය චක්‍රවර්තීන් බ්‍රාහ්මණ කුලයට අයත් වූ අතර පෘණ්ඩ්‍ය රාජධානියේ දකුණු ප්‍රදේශයක් වූ වෙච්චරුක්කඩිනාඩු නම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය අධිපතීන්ගේ පවුලකින් පැවැත එන පිරිසකි.
- යාල්පාන ඔවෙපවමාලෙයි හා සේගරාස සේකර මාලෙයි මොවුන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදෙන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වේ.
- ආර්යචක්‍රවර්ති පාලකයන් දොළොස් දෙනෙකු පිළිබඳ වාර්තා වේ.
- කුලසේකර ශිංගෙ ආරියන් කෘෂිකර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධියට වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත.

- වික්කිරීම ශිංගෙ ආරියන් සිංහල - දෙමළ වැසියන් අතර සාමයක් ඇති කිරීමට සමත්විය.
- වරෝදය ශිංගෙ ආරියන්ද සිංහල - දෙමළ සමගිය වර්ධනය කිරීමට සමත්විය.
- මාර්තණ්ඩ ශිංගෙ ආරියන් අධ්‍යාපනය හා කෘෂිකර්මාන්තය දියුණු කළ අතර වන්නියාර්වරුන්ගේ බලය සීමා කිරීමටද සමත්විය.
- කුණපුෂණ ශිංගෙ ආරියන්ගේ සමයේ යාපන රාජධානියේ සමෘද්ධිමත්ව පැවතුණි.
- විරෝදය ශිංගෙ ආරියන් සමයේ වන්නියාර්වරුන්ගේ මෙහෙයවීමෙන් සිංහල වැසියන් ඇතිකළ කැරැල්ල මර්දනය කරන ලදී.
- ජයවීර (වෙයවීර) ශිංගෙ ආරියන් මුතුපර සම්බන්ධයෙන් භූවනකබාහු රජු සමඟ ඇතිකරගත් සටනින් ජයගෙන වසර 12ක් තිස්සේ ස්වකීය ආධිපත්‍ය දිවයිනේ පැතිරවීමට සමත් විය.
- කුණවීර ශිංගෙ ආරියන් දිවයිනේ දකුණු ප්‍රදේශ කිහිපයකට පහරදී එම ප්‍රදේශවල දෙමළ ජනයා පදිංචි කරවීමට සමත්විය.
- කනගසුරිය (කනකගුරිය) ශිංගෙ ආරියන් වන්නියාර්වරුන්ගේ මෙහෙයවීමෙන් ඇතිවූ සිංහලයන්ගේ කැරැල්ලට මුහුණදීමට නොහැකිව ඉන්දියාවට පලාගිය නමුත් වසර 17කට පසු පෙරළා පැමිණ රාජ්‍යය භාරගැනීම.
- පරරාජශේකරන්ගේ සමයේ සාහිත්‍ය ප්‍රබෝධයක් පැවතීම ඔහුගේ සහෝදරයෙකු යාපනේ දෙමළ ශාස්ත්‍රාලයක් පිහිටුවා දකුණු ඉන්දියාවෙන් දෙමළ පොත් විශාල සංඛ්‍යාවක් ගෙන්වීම හා ග්‍රන්ථකරණයේ නිරතවීම. ඔහුගේ බෑණා වූ අරිශක්කේශරී සංස්කෘත රසුචංශය දෙමළට පරිවර්තනය කිරීම.
- සංකිලි 1519 දී පරරාජශේකරන් මරා රජවිය. මේ කාලයේදී පෘතුගීසීන් යාපනය ආක්‍රමණය කිරීම අර්බුද හේතු කරගෙන 1566 දී මොහුට රාජ්‍යය අහිමි විය.
- තුන්වැනි වික්‍රමබාහු රාජ්‍ය සමයේදී ගම්පළ රාජ්‍යයට පහරදී එහි ඇතැම් ප්‍රදේශවලින් බදු අයකර ගැනීමට තරම් ශක්තිමත් වී ඇත.
- හයවැනි පරාක්‍රමබාහු රජු සපුමල් කුමරු යාපනයට යවා ආර්යවක්‍රවර්තීන් පරාජය කළ බව මූලාශ්‍රවල සඳහන් වේ.
- 1619 දී පෘතුගීසීන් විසින් යාපනය අත්පත් කරගැනීමේ ප්‍රච්ඡේදයක් ලෙස ආර්ය වක්‍රවර්ති පාලනය අවසන් විය.

(ලකුණු 08 යි)

C කොටස

6. පෘතුගීසීන් මුහුදුබඩ පළාත්වල සිය බලය ස්ථාපිත කරගත් ආකාරය පහත දැක්වෙන ක්ෂේත්‍ර යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.

(i) කෝට්ටේ රාජ්‍යය තුළ ස්වකීය බලය පිහිටුවා ගැනීම

(ලකුණු 10 යි)

(ii) යාපනය රාජධානිය යටත්කර ගැනීම

(ලකුණු 06 යි)

(i) කෝට්ටේ රාජ්‍යය තුළ ස්වකීය බලය පිහිටුවා ගැනීම

ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික අරමුණුද ද්විතියික වශයෙන් ආගමික අරමුණුද පෙරදැරි කරගෙන ලංකාවට පැමිණි පෘතුගීසීහු මෙරට පැවති දේශපාලන අස්ථාවරභාවය හේතුකොටගෙන දේශපාලන/ප්‍රදේශ ආධිපත්‍යයක් ගොඩනගාගැනීමට පෙළඹුණහ.

- පෘතුගීසීන් 1505 දී පැමිණෙන විට කෝට්ටේ රාජ්‍යයේ පාලකයා වූයේ අටවන වීර පරාක්‍රමබාහු රජුය. මෙම රජු වෙළඳ ගබඩාවක් හා පල්ලියක් සෑදීමට පෘතුගීසීන්ට අවසර ලබාදීම.
- හය වන විජයබාහු රජුගේ සමයේදී 1521 'විජයබා කොල්ලය' සිදුවීම නිසා කෝට්ටේ රාජ්‍යය කොටස් තුනකට බෙදීයාම.

හත්වන බුවනෙකබාහු - කෝට්ටේ
මායාදුන්නේ - සීතාවක
රයිගම්බණ්ඩාර - රයිගම

- බුවනෙකබාහු හා මායාදුන්නේ අතර හටගත් අරගල වලදී කෝට්ටේ රජු වූ බුවනෙකබාහු පෘතුගීසීන්ගේ සහාය පැතු අතර මායාදුන්නේ මුස්ලිම්වරුන්ගේ සහාය ලබා ගත්තේය.
- මේ සටන්වලින් බුවනෙකබාහු ජයගත්තද, සීතාවක රාජ්‍යය මුළුමනින්ම දුබල කිරීමට ඔහු අසමත් විය.
- බුවනෙකබාහුගෙන් පසු ඔහුගේ මුණුබුරු ධර්මපාල කෝට්ටේ රජකමට පත්වූ අතර ඔහු පෘතුගීසීන්ට බෙහෙවින් අවනත පාලකයෙකු විය. මායාදුන්නේ හා සීතාවක රාජසිංහ යටතේ සීතාවක රාජ්‍යයේ ව්‍යාප්තියක් ඇති වූ අතර සීතාවක පාලකයෝ කෝට්ටේ පාලන බලය කොළඹට පමණක් සීමා කිරීමට සමත් වූහ.
- එහෙත් ඉන් අනතුරුව සීතාවක රාජ්‍යය සීඝ්‍ර පරිහානියකට පත්වීම. මේ අතරතුර ධර්මපාල මුළුමනින්ම පෘතුගීසීන්ගේ රුකඩ පාලකයෙකු බවට පත්වීම හා ඔහු තැගි ඔප්පුවකින් පෘතුගීසීන්ට පවරා දීම.
- ධර්මපාලගේ මරණින් පසු කෝට්ටේ රාජ්‍යය පෘතුගීසීන් අතට පත්වීම.
- 1597 දී කෝට්ටේ ප්‍රධානීන් සහ පෘතුගීසීන් අතර ඇති වී යයි කියන 'මල්වානේ ගිවිසුමෙන්' පෘතුගීසීන් සිය අභිමතාර්ථ සාධනය කරගැනීම.

(ලකුණු 10 යි)

(ii) යාපනය රාජධානිය යටත්කර ගැනීම

- පෘතුගීසීන් ලංකාවට පැමිණෙන අවධිය වන විට යාපන රාජධානිය, යාපන අර්ධද්වීපය, පුත්තලම හා ත්‍රිකුණාමලය වෙරළබඩ ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි වර්ධනය වී තිබීම.
- එවකට එහි පාලකයා පරරාජසේකරම් විය.
- 16 වන සියවස මුල් අවධියේ යාපන රාජධානිය කෙරෙහි පෘතුගීසීන් එතරම් අවධානයක් යොමු නොකරන ලද අතර ඊට හේතු වූයේ,
  - ✓ ඔවුන් කෝට්ටේ රාජධානිය පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම හා,
  - ✓ කුළුබඩු වෙළඳාමෙන් ලාභ ඉපැයීම සඳහා වූ අභිප්‍රායයි.
- 1520 ගණන්වල සිට ඔවුන් යාපන රාජධානිය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීම. ඊට බලපෑ හේතු ගනණාවකි:
  - ✓ සංකිලි එහි කතෝලික ආගම් ප්‍රචාරක කටයුතුවලට එරෙහිව කටයුතු කිරීම
  - ✓ ආරක්ෂාව තර කිරීම
  - ✓ වෙරළ ආශ්‍රිතව මුහුදුබත් වන නැව්වල හාණ්ඩ රාජසන්තක කිරීම
- මෙම කරුණු හේතු කරගෙන පෘතුගීසීන් යාපන රාජධානිය සම්බන්ධයෙන් ආක්‍රමණශීලී ප්‍රතිපත්තියකට මුලපිරිය
- 1543 සංකිලිට එරෙහිව මාර්ටින් අපොන්සෝ ද සුසා එල්ල කළ ආක්‍රමණය
- 1560 කොන්සන්තීනු ද සා බ්‍රැගන්සා එල්ල කළ ආක්‍රමණය හා පෘතුගීසීන් තමන්ට අවනත පෙරියපුල්ලේ ශෙගරාශ ශේකරන් නම් පාලකයා පත් කිරීම.
- 1591 දී මැන්ඩොන්සා එල්ල කළ ආක්‍රමණයෙන් පසු යාපන රාජධානිය යටත් කර ගන්නා ලදී.
- නල්ලූර් ගිවිසුම හා අර්ධ-පෘතුගීසි පාලනයක් ස්ථාපනය කිරීම.
- 1619 වනවිට සංකිලි බලයට පත්වීමෙන් පසු හටගත් විරෝධතා, පිලිස් ද ඔලිවේරා විසින් පසුව මර්දනය කරන ලදී.
- 1621 දී පෘතුගීසීන් මුළුමනින්ම යාපන රාජධානිය තුළ බලය තහවුරු කරගැනීම.

(ලකුණු 06 යි)

7. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමාගේ කාර්ය සාම්ප්‍රදාය පහත දැක්වෙන තේමා යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.

(i) ලන්දේසීන් සමඟ සම්බන්ධතා

(ii) බෞද්ධ පුනර්ජීවනය

(i) ලන්දේසීන් සමග පැවැත්වූ සම්බන්ධතා

- මෙරට නායක්කර් රාජවංශයට අයත් උඩරට දෙවන පාලකයා වූ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ ක්‍රි.ව. 1747 සිට 1781 දක්වා උඩරට රාජ්‍යය පාලනය කළේය.
- දකුණු ඉන්දියාව සමග වාණිජ සබඳතා පැවැත් වූ නායක්කර් පාලකයන් උඩරට රජකමට පත්වීම උඩරට රාජ්‍යය හා ලන්දේසීන් අතර සම්බන්ධතා ගැටුම්කාරී තත්ත්වයකට පත්වීමට හේතු විය.
- මේ රජුගේ සමයේදී උඩරට සහ ලන්දේසීන් අතර විරුද්ධවාදීකම් යුද්ධ තත්ත්වයට වර්ධනය වීම.
- 1750 දශකය වන විට රජු හා ලන්දේසීන් අතර සබඳතා අන්තයටම පිරිහී තිබූ අතර රජු විසින් ලන්දේසීන්ට උඩරටට පැමිණීම තහනම් කිරීම.
- රජු විසින් පහත රට ප්‍රදේශ ආක්‍රමණය කර හංවැල්ල සහ මාතර බලකොටු අල්ලා ගැනීම.
- රජු ලන්දේසීන් මෙරටින් පිටමං කිරීම සඳහා මදුරාසියේ මුස්ලිම් පාලකයා වූ නවාබ්ගෙන් යුධ ආධාර ඉල්ලූ නමුත් එය අසාර්ථක වීම.
- මෙවකට මදුරාසියේ බලය ස්ථාපිත කොටගෙන සිටි ඉංග්‍රීසි පෙරදිග ඉන්දියා වෙළෙඳ සමාගමේ සහාය ලබාගැනීමට උත්සාහ කිරීම - ජෝන් ෆයිෆ් 1762 දී උඩරටට දූත මෙහෙවරක යෙදීම එහෙත් උඩරට රාජ්‍යයේ උත්සාහය අසාර්ථක වීම.
- 1760 - 1765 අතර කාලයේ ලන්දේසීන් හා උඩරට රාජ්‍ය අතර යුද්ධ ඇතිවීම.
- 1766 පෙබරවාරි 14 දින හඟුරන්කොන දී ගිවිසුමකට එළඹී අතර එම ගිවිසුමෙන් රජුට කොන්දේසි 14 කට එකඟ වීමට සිදු වීම - දිවයින වටා ගව්වක මුහුදු තීරයක් ලන්දේසීන්ට ලබාදීමට / උඩරට වෙළඳ ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීමේ ඒකාධිකාරය.
- ගිවිසුමට උඩරට ප්‍රධානීන්ගේ හා රාජ සභාවේ විභාගාත්මක නොලැබුණත් ලන්දේසීන්ගේ අරමුණු ඉටුවීම හා උඩරටට බලපෑම් කිරීමේ හැකියාවක් ලන්දේසීන්ට ගිවිසුම නිසා ලැබීම.

(ii) බෞද්ධ පුනර්ජීවය

- 1753 දී වැලිවිට ශ්‍රී සරණංකර මාහිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන් සියමෙන් මෙරටට උපසම්පදාව ගෙන්වීම හා එය මෙරට ස්ථාපිත වීම.
- හික්ෂුන් වහන්සේට හා දිවයිනේ පිහිටි වෙහෙර විහාරවලට අනුග්‍රහය දැක්වීම.
- ශ්‍රී පාදස්ථානය නැවත හික්ෂුන් වහන්සේට පැවරීම.
- ශාස්ත්‍රීය පුනරුදයක් ඇති කිරීමට කටයුතු කිරීම මගින් පැරණි ධර්ම ග්‍රන්ථ නැවත ලිවීමට අනුග්‍රහ දැක්වීම හා කතිකාවකක් පිහිටුවීම.
- සතර මහා දේවාල පෙරහැරට දළඳා පෙරහැර එකතු කිරීම.
- සංඝ සමාජය ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම හා සංඝරාජ, මහනායක, හා අනුනායක පදවි පිරිනමා සංඝ සංවිධානය ශක්තිමත් කිරීම.
- අධ්‍යාපනය සඳහා දිවයිනේ නන් දෙසින් ගිහි-පැවිදි බොහෝ දෙනා උඩරටට පැමිණීම හා මෙහි දිගුකාලීන ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් උඩරට බෞද්ධ පුනරුදය 19 වන සයවස පහතරට ප්‍රදේශවල බෞද්ධ ප්‍රබෝධය ඇතිවීම කෙරෙහි බලපෑම.

(ලකුණු 16 යි)

8. 'ධොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය, බ්‍රිතාන්‍යයන් යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම වර්ධනයේ වැදගත් ඉදිරි පියවරක් සලකුණු කරයි.'

- ධොනමෝර් කොමිසම පැමිණෙන විට ලංකාවේ සිටි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා නම් කරන්න.
- ධොනමෝර් සාමි හැර එම කොමිසමේ සිටි සෙසු කොමසාරිස්වරුන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.
- යටත්විජිත ආණ්ඩුවට ධොනමෝර් කොමිසම පත් කිරීමට තුඩුදුන් සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.
- 'ධොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ ඇසුරෙන් එහි වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න.

(i) ඩොනමෝර් කොමිසම පැමිණෙන විට ලංකාවේ සිටි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුකාරවරයා නම් කරන්න.

හර්බට් ස්ටැන්ලි (1927 - 1931)

(ලකුණු 01 යි)

(ii) ඩොනමෝර් සාමී හැර එම කොමිසමේ සිටි සෙසු කොමසාරිස්වරුන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.

මැතිව් තේතන්, ජෙෆරි බට්ලර්, ඩුමන්ඩ් පීල්ඩ්ස්

(ලකුණු 02 යි)

(iii) යටත්විජිත ආණ්ඩුවට ඩොනමෝර් කොමිසම පත් කිරීමට තුඩුදුන් සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.

- 1924 මැතිං ඩෙවොන්ෂයර් ආණ්ඩුක්‍රමයේ දුර්වලතා: ව්‍යවස්ථාදායක සභාව තුළ බලය හා වගකීම් බෙදී පැවති ආකාරයේ දුර්වලතා.
- 1924 මැතිං ඩෙවොන්ෂයර් ප්‍රතිසංස්කරණයෙන් ස්වදේශිකයන් සැහීමකට පත් නොවීම හා ඔවුන් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ ඉල්ලා උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයක නිරත වීම.

උදාහරණ:

- ✓ ලංකා ජාතික සංගමය තුළ සිටි ජේම්ස් පිරිස් මහතා ප්‍රමුඛ කණ්ඩායම ලංකාවට බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යය තුළ වගකීම් සහිත ආණ්ඩුක්‍රමයක් ඉල්ලා සිටීම.
- ✓ ඒ. ඊ. ගුණසිංහ ප්‍රමුඛ රැඩිකල්වාදී කණ්ඩායම ස්වරාජ්‍ය තත්ත්වයක් ඉල්ලා සිටීම.
- ✓ පොත්තම්බලම් රාමනාදන් ප්‍රමුඛ දෙමළ සංවිධාන, ව්‍යවස්ථාදායක සභාව තුළ එක් ජන වර්ගයකට සෙසු ජන වර්ග අහිමවා යාමට ඉඩ නොලැබෙන ආකාරයේ නියෝජන ක්‍රමයක් ඉල්ලා සිටීම.
- ✓ ඒ. එෆ්. මොලමුරේ, ටී. ඩී. කොඩිබැකඩුව, පී. ඩී. රත්නායක ප්‍රමුඛ උඩරට ජාතික සභාව ගෙවරල් ආණ්ඩු ක්‍රමයක් ඉල්ලා සිටීම.

(ලකුණු 04 යි)

(iv) 'ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ ඇසුරෙන් එහි වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න.

- රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවක් පිහිටුවීම

නියෝජිතයන් 61 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව පිහිටුවීම; එයට ව්‍යවස්ථාදායක හා විධායක බලතල හිමිවීම.

එහි සංයුතිය: පළාත්බද ඡන්දයෙන් තෝරාගත් මන්ත්‍රීන් 50 කි; ආණ්ඩුකාරයා විසින් නම් කරන ලද මන්ත්‍රීන් 08 කි; රාජ්‍ය නිලධාරීන් 03 කි. රැස්වීම්වල මූලාසනය මන්ත්‍රීවරුන් අතුරෙන් තෝරාපත් කරගත්කථානායකවරයෙකු විසින් හෙබවීමට නියම විය.

- විධායක කාරක සභා ක්‍රමය

විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවේ සාමාජිකයින් විධායක කාරක සභා 07 කට බෙදිණි. ඒ ඒ කාරක සභාවට විෂය ක්ෂේත්‍ර පවරා තිබිණි. සෑම කාරක සභාවකටම සභාපතිවරයෙකු පත් කොට ඔහු ඇමතිවරයා වශයෙන් නම් කෙරිණි.

ලාංකික නියෝජිතයන්ට විධායක කාරක සභාව මගින් පාලනය සම්බන්ධ පුහුණුවක් හා අත්දැකීම් ලබා දීමට අවස්ථාව සැලසීම.

- සර්වජන ඡන්ද බලය ප්‍රදානය කිරීම

මීට පෙර ඡන්ද බලය හිමිවූයේ දේපළ හා අධ්‍යාපනය සුදුසුකම් පදනම් කොට ගෙන බැවින් ඡන්ද බලය හිමිවූයේ ජනගහණයෙන් 4% ක් වැනි සීමිත පිරිසකටය. එහෙත් මෙම ව්‍යවස්ථාව මගින් අවුරුදු 21 ට වැඩි ස්ත්‍රී- පුරුෂ දෙපාර්ශ්වයටම ඡන්ද බලය හිමිවිය. වතුකරයේ සිටි ඇතැම් ඉන්දියානු කම්කරුවන්

සම්බන්ධයෙන් යම් යම් සීමා පනවනු ලැබිය. මෙතෙක් පැවති ජාති මූල නියෝජන ක්‍රමය අවසන් කෙරිණි.

එංගලන්තයට සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබී වසර 03 කට පසු ඡන්ද බලය ලද ශ්‍රී ලංකාව ආසියාවේ සර්වජන ඡන්ද බලය ලැබූ ප්‍රථම රාජ්‍යය වීම.

• රාජ්‍ය නිලධාරීන් තිදෙනා

රජයේ සේවය ඉහළම වැදගත්කමකින් යුතු ක්ෂේත්‍ර 03 ක් තවදුරටත් මහ ලේකම්, මුදල් ලේකම් හා නීති ලේකම් යන නිලධාරීන් තිදෙනා යටතේ විය.

• ආණ්ඩුකාරයා

පෙර පැවති ආණ්ඩුක්‍රමය සමග සලකා බලන විට මෙම තනතුරේ බලතල සීමා කර තිබිණි. එම අඩුකිරීමට සාපේක්ෂව මහජන නියෝජිතයන්ගේ බලතල ඉහළ නැංවිණි. එහෙත් රටේ පාලනය භාරව සිටි ආණ්ඩුකාරවරයාට විශේෂ බලතල වගකීම් පවරා දී තිබිණි.

- රාජ්‍ය සේවා කොමිසම පත් කිරීම.

(ලකුණු 09 යි)

9. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(i) දහනවවන සියවසේ කෝපි වතු වගාව

(ii) 1848 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය

(iii) ඩී. එස්. සේනානායක

(iv) ජනසතු ව්‍යාපාරය

(i) දහනවවන සියවසේ කෝපි වතු වගාව

- රජයේ වෙළඳ ඒකාධිකාරය යටතේ පැවති ඉංග්‍රීසිත්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ග වූ කුරුඳු වෙළඳාම දහනව වන සියවසේ මුල් අවධියේ අඩපණ වීම නිසා කුරුඳු වෙනුවට විකල්පයක් වශයෙන් කෝපි වතු වගාවට යොමු වීම.
- එඩ්වඩ් බාන්ස් ආණ්ඩුකාරවරයා ගන්නෝරුවේ සහ ජෝර්ජ් බර්ඩ් විසින් ගම්පොල සිංහපිටියේ කෝපි වගාව අත්හදා බැලීමෙන් පසු උඩරට ප්‍රදේශවල කෝපි වගාව සාර්ථකව කළ හැකි බව අවබෝධ වීම.
- බාන්ස් ආණ්ඩුකාරවරයා කෝපි වගාව දියුණු කිරීම උදෙසා ව්‍යාපාරිකයන් බෙදිරියමත් කිරීමට කටයුතු කිරීම - වගාකරුවන්ට ණය පහසුකම්, අපනයන පහසුකම්, බදුසහන ලබාදීම, ශ්‍රමය පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට වතුවල සේවයට යන්නවුන් අනිවාර්ය සේවා රාජකාරියෙන් නිදහස් කිරීම
- උඩරට-කොළඹ මහා මාර්ග පද්ධතිය දියුණු කොට ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩි කිරීම වැනි කටයුතු සිදු කිරීම. හෙන්රි වෝඩ් ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් කොළඹ-නුවර දුම්රිය ධාවනය ආරම්භ කිරීම නිසා ප්‍රවාහන කටයුතු ලාභදායීව හා කාර්යක්ෂමව සිදුකරගත හැකි වීම.
- කෝල්බෲක් යෝජනා මගින් සිවිල් සේවකයන්ට වැවිලි කර්මාන්තයේ නියැලීමට අවසර ලබාදීම නිසා ඔවුන් කෝපි වගාවට යොමුවීම.
- 1840 අංක 12 දරණ ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ ආඥා පනත මගින් ස්වදේශිකයන් සතු ලිඛිත අයිතිය ඔප්පු කිරීමට නොහැකි ඉඩම් රජයට පවරාගෙන ඉතා සුළු මුදලකට ඒවා වැවිලිකරුවන්ට ලබාදීම.
- ලන්ඩන් වෙළඳපොලේ ලංකාවේ කෝපිවලට දැඩි ඉල්ලුමක් පැවතීම.
- දකුණු ඉන්දියානු ද්‍රවිඩ කම්කරුවන් ගෙන්වා ඔවුන්ගේ ශ්‍රමය අඩු මුදලකට ලබාගැනීමට හැකිවීම නිසා ව්‍යාපාරිකයන්ගේ ලාභය වැඩිවීම වැනි හේතු නිසා කෝපි වගාව දියුණු වීම.

- මෙසේ දියුණුවට පත් වූ කෝපි වගාව තාවකාලික පරිහානියට පත්වීමට නිෂ්පාදන වියදම ඉහළයාම, එංගලන්තයේ ඇති වූ ආර්ථික පරිහානිය නිසා කෝපි ඉල්ලුම අඩුවීම, වෙනත් රටවලින් කෝපි සැපයීම වැඩි වීම නිසා මිල පහළ වැටීම ආදිය බලපෑ බව.
- 1851-1868 කාල සීමාව තුළ නැවත කෝපිවල මිල ගණන් වැඩි වන්නට පටන් ගැනීම නිසා කෝපි වගාව වර්ධනය වීම.
- නමුත් 1868 න් පසු ලංකාවේ කෝපි වතු වල 'හැමිලියා වැස්ට්‍රාවික්ස්' නැමැති දිලීර රෝගය පැතිර යාම නිසා කෝපි මුළුමනින්ම විනාශ වීම.

(ලකුණු 09 යි)

(ii) 1848 බ්‍රිතාන්‍ය විරෝධී අරගලය

1848 ඇති වූ සටන, බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට එරෙහිව එල්ල වූ අවසාන සන්නද්ධ අරගලය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මෙම සටන ප්‍රධාන වශයෙන් මාතලේ හා කුරුණෑගල යන ප්‍රදේශවලත්, සුළු වශයෙන් කොළඹත් ඇතිවිය. සටන ඇතිවීමට තුඩුදුන් සාධක ගණනාවකි.

දිගුකාලීන සාධක:

- කෝල්බෲක් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල බලපෑම :
  - ✓ උඩරට හා පහතරට ප්‍රදේශ ඒකාබද්ධ කිරීම හේතුකොට ගෙන උඩරට සාම්ප්‍රදායික අනන්‍යතාවට හානි සිදු වීම.
  - ✓ සිවිල් සේවකයන්ට වතු වගාවේ නිරත වීමට අවසර දීම හේතුකොටගෙන පරිපාලනය දුර්වල වීම.
  - ✓ රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි කිරීම නිසා සාම්ප්‍රදායික ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමයේ හටගත් වෙනස්වීම.
  - ✓ ගම්සභා ක්‍රමය අකර්මණ්‍ය වීම නිසා ගැමි ජනතාවගේ ප්‍රශ්න උග්‍ර වීම.
  - ✓ නව අධිකරණ ක්‍රමය වියදම් අධික හ සංකීර්ණ එකක් වීම නිසා ගැමියන් මුහුණදුන් ගැටළු
  - ✓ දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුවේ අවධානය අඩු වීම.
- වතු වගාවේ බලපෑම:
  - ✓ වතු වගාවේ දියුණුව කෙරෙහි බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුවේ විශේෂ උනන්දුව යොමුවීම.
  - ✓ යුරෝපා වැවිලිකරුවන්, පහතරට ව්‍යාපාරිකයන්, දකුණු ඉන්දීය කම්කරුවන් ආදීන් උඩරටට සංක්‍රමණය වීම, උඩරට සාම්ප්‍රදායික ජනජීවිතයට අහිතකර බලපෑම් අති කිරීම.
  - ✓ 1840 අංක 12 දරණ ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ ආඥා පනත (Prevention of Encroachments upon Crown Lands Ordinance) ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා ගොවීන්ට පාරම්පරික ගොවිබිම් අහිමිවීම.
  - ✓ වතු වගාව සඳහා වනාන්තර ඵලිකිරීම, දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය හා ජන ජීවිතය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑම.
  - ✓ උඩරට සුරාසැල් විවෘත කිරීම හේතුකොටගෙන සමාජ දුරාවාර වේගයෙන් පැතිරයාම.
- ආසන්න සාධක :
  - ✓ ස්වකීය ආදායම වැඩිකර ගැනීම සඳහා බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව නව බදු ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
  - ✓ ටොරිංටන් ආණ්ඩුකාරයා විසින් නව බදු පැනවීම - කඩසාප්පු බද්ද, කරත්ත බද්ද, ඔරු බද්ද, තොටුපල බද්ද, තුවක්කු බද්ද, ඇඟ බද්ද, මුද්දර බද්ද, සුනඛ බද්ද
- රජය හා ආගම අතර පැවති සාම්ප්‍රදායික සමීප සම්බන්ධතාව යටත්විජිත ආණ්ඩුව විසින් නොසලකා හරිනු ලැබීම.
- බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව මෙතෙක් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තියෙන් ඉවත් වී දළදා වහන්සේගේ ආරක්ෂාව හික්මුන් වහන්සේ හා දියවඩන නිලමේ වෙත පැවරීම.

- උඩරට ඉඩම් පිළිබඳව නිල්පොතට කරුණු ඇතුළත් කිරීමට කරන ලද සංගණනය හෙතුකොටගෙන උඩරටයන් තුළ අවිශ්වාසයක් ඇතිවීම.
- කොළඹදී ක්‍රිස්ටොපර් එලියට්ගේ නායකත්වයෙන් විරෝධතා ඇතිවීම. විශේෂයෙන්ම ඉස්තෝප්පු බද්දට එරෙහිවීම හා එලියට් තුළ ලිබරල් ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා පැවති උවමනාව මතුවීම.
- මහනුවරදී විශේෂයෙන්ම තුවක්කු බද්දට එරෙහිව කවිවේරියට ගොවි ජනතාව රැස්වීම. පසුව ඇති වූ නොසන්සුන්තාවය හේතුකොටගෙන සන්නද්ධ නැගිසිවීමක් දක්වා වර්ධනය වීම.
- පුරන් අප්පු, ගොන්ගාලේගොඩ බණ්ඩා වැනි ගිහි නායකත්වය හා කුඩාපොළ ගිම්මේ පැවිදි නායකත්වය.
- යුද්ධ නීතිය පනවා ආණ්ඩුව දරුණු ලෙස කැරැල්ල මර්දනය කිරීම.
- බ්‍රිතාන්‍ය ආණ්ඩුව විසින් පත්කරන ලද කොමිසම: පීඩාකාරී බදු අවලංගු කිරීම ආණ්ඩුකාර ටොරින්ටන් හා විජිත ලේකම් එමර්සන් ටෙනන්ට් නැවත මව් රටට කැඳවීම.

(ලකුණු 08 යි)

(iii) ඩී. එස්. සේනානායක

- 1884 ඔක්තෝබර් 21 වන දින මිරිගම බෝකලේ වලව්වේ උපත ලැබීය.
- දරුවන් - ඩඩ්ලි ඡෙල්ටන් සේනානායක, රොබට් සේනානායක
- ඩී.එස්. සේනානායක මහතා වැවිලිකරුවෙකු, ව්‍යාපාරිකයෙකු හා දේශපාලනඥෙකු විය. මේ අතරින් දේශපාලනඥයෙකු ලෙස ඔහු විසින් ඉටු කරන ලද කාර්යභාරය විශේෂ වැදගත්කමකින් යුතු වේ.

දේශපාලන කාර්යභාරය

- අමදාප ව්‍යාපාරයේ සාමාජිකයෙක් ලෙස කටයුතු කිරීම.
- 1915 සිංහල-මුස්ලිම් කෝලහාලය අවස්ථාවේදී බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන් විසින් සිරභාරයට ගනු ලැබීම.
- 1919 ආරම්භ වූ ලංකා ජාතික සංගමයේ ආරම්භක සාමාජිකයෙක් වීම.
- 1925 සිට ලාංකේය නිදහස් සටන් ව්‍යාපාරයේ ක්‍රියාකාරී සාමාජිකයෙක් ලෙස කටයුතු කිරීම.
- ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ කෘෂිකර්ම හා ඉඩම් කාරක සභාවේ සභාපති (අමාත්‍යවරයා) ලෙස වසර 15ක් කටයුතු කිරීම.
- ගොවි ජනපද ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමේ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා පුරෝගාමී මෙහෙවරක් ඉටුකිරීම.
- ශ්‍රීමත් අයිවර් ජෙකිංග්ස්ගේ මූලිකත්වයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා කෙටුම්පතක් සකස් කිරීම.
- 1946 එක්සත් ජාතික පක්ෂය පිහිටුවීම.
- 1947 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයෙන් ජයගෙන ප්‍රථම අගමැති ලෙස කටයුතු කිරීම.
- නිදහස ලබා ගැනීමට පෙර ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුව සමග ගිවිසුම් 3ක් අත්සන් කිරීම - (ආරක්ෂක/ විදේශ සබඳතා/ රජය සේවක)
- ලංකාවට නිදහස ලබා ගැනීමෙහිලා පුරෝගාමියා ලෙස කටයුතු කිරීම.
- එතුමා 1952 දී අභාවප්‍රාප්ත විය.

(ලකුණු 08 යි)

(IV) ජනසතු ව්‍යාපාරය

ආරම්භය

- පෞද්ගලික ව්‍යාපාර හා සේවා රජයට පවරා ගැනීම ජනසතු ව්‍යාපාරය ලෙස සැකෙවින් හැඳින්විය හැකිය.
- ජනසතු ව්‍යාපාරයේ ආරම්භකයා වූයේ එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක මහතාය (සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණිය එය ඉදිරියට ගෙන ගියාය.)

- එස්. ඩබ්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක මහතාගේ නායකත්වයෙන් පිහිටුවන ලද ආණ්ඩුව විසින් 1958 දී ප්‍රථමයෙන්ම බස් හා වරාය ජනසතු කරන ලදී.

සිරිමාවෝ මැතිණියගේ පාලන අවධිය

- 1960 දී රක්ෂණ ව්‍යාපාරය ජනසතු කොට ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව පිහිටුවීම හා පාසල් ජනසතු කිරීම.
- සාමාන්‍ය ජනතාවගේ මුදල් ගනුදෙනු සාර්ථක කර ගැනීමේ අරමුණින් මහජන බැංකුව ආරම්භ කිරීම හා ලංකා බැංකුව රාජ්‍ය අංශයට පවරා ගැනීම.
- ජනසතු ව්‍යාපාරය යටතේ බනිජතෙල් නීතිගත සංස්ථාව පිහිටුවීම.
- 1971 දී සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව පිහිටුවීම.
- ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ ආඥා පනත යටතේ රන් පවුම් සමාගම සතුව පැවති තේ, පොල්, රබර්, වතු ජනසතු කිරීම. ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය පිහිටුවීම.
- 1972 දී රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව පිහිටුවීම.

ජනසතු ව්‍යාපාරය බිඳ වැටීම

- 1978 හඳුන්වාදුන් විවෘත ආර්ථික ක්‍රමය මීට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය.
- පෞද්ගලික ව්‍යවසායට දුන් ආර්ථික දිරිගැන්වීම් හා ප්‍රතිලාභ නිසා රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර දුර්වල වීම.
- 1978 ලංගම් අහෝසි කොට මධ්‍යම ගමනාගමන මණ්ඩලය පිහිටුවීම තුළ ප්‍රවාහන හා ගමනාගමන සේවාවල බහුතර අයිතිය නැවතත් පෞද්ගලික අංශයට හිමිවීම ආරම්භ වීම.
- රාජ්‍ය ආයතන අධික පාඩු ලැබීම හේතුකොට ගෙන ඒවා වැසියාම හෝ පෞද්ගලික අංශයට පැවරීම.

(ලකුණු 08 යි)

*****

